

ОБГРУНТУВАННЯ РОЛІ СТРАХУВАННЯ В СФЕРІ ТУРИЗМУ

Отримання та підтримка відповідного страхового покриття є важливою частиною процесу управління ризиками. Страхування передає фінансові ризики третій стороні – страховій компанії. Існує ряд причин, чому туристична компанія вимагає страхування: щоб контролювати ризик пропонованої діяльності, відповідати законодавчим вимогам, оскільки цього вимагають партнери по галузі, захистити бізнес і активи, а також захистити працівників. Туристичне страхування є важливим елементом не лише в рамках діяльності туристичних компаній, а й під час подорожі туристів. COVID-19 підвищив ризики, пов'язані з подорожами. При бронюванні рейсів мандрівники стикалися з скасуванням поїздки через заборони на поїздки в країні перебування, тому страхування від скасування подорожі почало набирати популярності саме в період пандемії.

Здійснюючи дане дослідження, нами було визначено мету дослідити та обґрунтувати роль страхування в сфері туризму в сучасних умовах.

Дослідженню питання ролі страхування в сфері туризму присвятили свої праці вітчизняні та зарубіжні науковці, зокрема: О. Охріменко, А. Клімова, Г. Михайличенко, Ю. Чмир, Н. Машина, В. Стецький, А. Кошляк, К. Вайнберг, А. Крутик, Н. Михайлова, В. Карцева та інші. У працях зазначених авторів були розглянуті особливості туристичного страхування. Проте, дане питання потребує подальшого дослідження та обговорення.

Туристичні оператори сплачують премії, які встановлюються страховиком виходячи з ризику покриття. Якщо ймовірність або невизначеність претензій висока, премії будуть вищими. Існує ряд причин, чому туристична компанія вимагає страхування: щоб контролювати ризик пропонованої діяльності; відповідати законодавчим вимогам, оскільки цього вимагають партнери по галузі, захистити бізнес і активи, а також захистити працівників [19]. Страхування не запобігає нещасним випадкам і не робить операцію безпечнішою. Однак це забезпечує розумний фінансовий захист у разі нещасного випадку. Страхування, яке підходить туристичному підприємству, буде залежати від багатьох речей, наприклад від характеру бізнесу та від того, чи є наймані працівники. Страхування можна розділити на три основні категорії: активи та доходи, відповідальність і співробітники (рис. 1).

Ретельний і простий спосіб визначити, який тип страхування потрібен для конкретного бізнесу – це зробити швидку оцінку ризику. Це підкреслить потенційні проблеми та вид страхування, який їх покриває. Страхування подорожей – це вид страхування, який покриває витрати та збитки, пов'язані з подорожжю. Це корисний захист для тих, хто подорожує всередині країни чи за кордоном. Основні категорії туристичного страхування включають: страхування від скасування або перерви поїздки, страхування багажу та особистих речей, медичне страхування, страхування від нещасних випадків, страхування нещасних випадків при польоті [2].

Страхування подорожей, яке часто продається як пакет, може включати кілька типів покриття. Основні категорії туристичного страхування включають страхування від скасування або перерви поїздки, страхування багажу та особистих речей, покриття медичних витрат, а також страхування від випадкової смерті або авіакатастрофи.

Бурхливий шлях пандемії протягом останніх років зробив туристичну індустрію непередбачуваною. Скасування та відмова від поїздок тепер є звичним явищем, тоді як потреба в медичній допомозі тепер є реальною можливістю. Зараз туристи визнали те, що коли вони бронюють відпустку, існує певна ймовірність того, що вони можуть зіткнутися з цими проблемами і їм доведеться подати претензію. Страхування на одну поїздку покриває поїздку туди й назад до одного або кількох пунктів призначення. Деякі поліси подорожей покривають

пошкодження особистого майна, орендованого обладнання, наприклад орендованих автомобілів, або навіть витрати на сплату викупу.

Страхування від скасування поїздки, яке іноді називають страхуванням від переривання поїздки або страхування від затримки поїздки, відшкодовує мандрівникові передплачені витрати на подорож, що не повертаються. Постачальники розрізняються за прийнятними причинами скасування та перерви та розміром відшкодування [5]. Найпоширенішими прийнятними причинами є хвороба, смерть найближчих родичів, раптові ділові конфлікти та проблеми, пов'язані з погодою.

Активи та доходи

- Ця категорія страхування покриває ризики поломки та пошкодження бізнес-активів, таких як транспортні засоби, машини, установки та обладнання. Сюди також входять ризики для доходу, такі як перерви у бізнесі через хворобу ключової людини або погоду.

Відповідальність

- Ця категорія страхування покриває ризики зобов'язань, накладених позовами та подібними претензіями. Він захищає страхувальника у випадку, якщо він або вона пред'явлені до суду за претензіями, які входять до покриття страхового полісу. Однією з найпоширеніших форм страхування цієї категорії є державна відповідальність. В індустрії туризму стандартним є страхування відповідальності на суму 20 тисяч доларів для туроператорів та 2 тисячі доларів для туристичних агенцій. У страховому полісі має бути зазначено спектр діяльності, яку здійснює підприємство. Крім того, якщо туристична компанія укладає договір на будь-яку діяльність на субпідряд, то повинна переконатися, що підрядники мають відповідне страхування відповідальності.

Співробітники

- Обов'язковим є страхування компенсацій працівникам для всіх працівників. Важливо пам'ятати, що фізичні особи-підприємці та партнери не покриваються страхуванням компенсацій працівникам, але можуть отримати страхування захисту доходів.

Страхування туристів

- Туристичне страхування покриває туристів від таких ризиків, як втрата або викрадення багажу, страхування від скасування (якщо туристи не зможуть подорожувати через несподівані медичні або особисті причини) і, головне, несподівані медичні витрати за кордоном.

Рис. 1. Категорії страхування в туризмі [1]

Страхування багажу та особистих речей захищає втрачені, викрадені або пошкоджені речі під час подорожі. Це може включати покриття під час подорожі до пункту призначення та назад. Можливість втрати, викрадення або пошкодження багажу та особистих речей є частою проблемою подорожей. Багато полісів туристичного страхування оплачують речі лише після того, як вичерпані всі інші доступні претензії [2].

Медичне страхування може допомогти в оплаті медичних витрат, допомогти знайти лікарів та медичні заклади і навіть допомогти отримати інші послуги. Страхування подорожей залежить від постачальника послуг щодо вартості, виключень та покриття. Покупець повинен ознайомитися з усіма заявами про розкриття інформації, перш ніж придбати страховку. Покриття доступне для одноразових, багаторазових і річних подорожей. Покриття на одну поїздку захищає одну поїздку і ідеально підходить для людей, які подорожують час від часу. Покриття кількох поїздок захищає численні поїздки, які відбуваються протягом одного року, але жодна з екскурсій не може перевищувати 30 днів. Річна страховка призначена для часто подорожуючих.

Страхові компанії, які видають, часто виключають покриття поточних відомих подій із нових полісів і можуть оголошувати довгострокові виключення для конкретних подій, таких як вулканічна діяльність активного вулкана [2]. Оскільки туристичне страхування є продуктом, що ґрунтується на ризиках, багато полісів виключатимуть події, які можуть мати

далекосяжний і погано оцінений ризик, такі як пандемії та ендемії, акти війни та тероризм.

Інші поширені виключення з полісів туристичного страхування, які передбачають відмову у виплаті, включають (рис. 2):

Незадекларовані раніше існуючі медичні стани	Неліцензійна експлуатація транспорту	Подорожі з метою лікування	Планова операція або лікування
Травми або захворювання, спричинені необережною діяльністю	Залишені речі без нагляду	Участь у видах спорту та занять високого	Подорожувати проти урядових порад і рекомендацій

Рис. 2. Поширені виключення з полісів туристичного страхування [5]

Страхування внутрішніх подорожей призначене для клієнтів, які подорожують в межах країни. Воно забезпечує покриття у разі втрати працездатності та смерті, невідкладної медичної допомоги, затримки подорожі, особистої відповідальності та зареєстрованого втраченого або вкраденого багажу [4]. Страхування внутрішніх подорожей містить гарантію, що туристам не доведеться витратити нічого на витрати на госпіталізацію та лікування, щоб впоратися з непередбаченими проблемами. Групове страхування подорожей – це вид полісу туристичного страхування, який охоплює групу людей, які не пов’язані між собою сім’єю і разом подорожують у далеку країну.

Отже, бронювання подорожей завжди несе певний ступінь невизначеності. За останній час подорожі стали важливою частиною нашого життя. Чи то для бізнесу, відпочинку чи отримання вищої освіти за кордоном, велика кількість людей регулярно подорожує. З цим збільшенням, ризики, пов’язані з подорожами, також зросли. Страхування подорожей забезпечує сітку безпеки, щоб туристи могли впевнено подорожувати.

Література:

1. Дробязко С. І. Теоретико-методичні аспекти страхового ринку в системі ринкової економіки. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6973>. Заголовок з титулу екрану.
2. Захарова Анастасія. Особливості становлення страхового ринку України. *Інноваційний потенціал сучасної науки*. 2020. С. 385-387.
3. Мамедова Ельза. Методичний підхід до вибору конкурентної стратегії страхової компанії на ринку туристичних послуг. *Збірник наукових праць АОГОΣ*, 2020, С. 37-38.
4. Choe Yeongbae, Kim Hyesun, Choi Youngjoon. *Willingness to pay for travel insurance as a risk reduction behavior: health-related risk perception after the outbreak of COVID-19. Service Business*, 2022, P. 1-23.